

SAMLAREN

TIDSKRIFT UTGIFVEN

AF

SVENSKA
LITTERATURSÄLLSKAPETS
ARBETSUTSKOTT

TRETTIOFEMTE ÅRGÅNGEN

1914

UPPSALA

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG 1914

Några Lidnerbref.

Af

Eugène Lewenhaupt.

Efterföljande bref från Bengt Lidner, till hvilkas offentliggörande deras ägare, bankkamrer F. Carlsson i Uppsala, välvilligt lämnat tillåtelse, sprida ej något nytt ljus öfver skaldens lefnadsöden, utan äro endast ytterligare bevis på hans upprepade försök att genom smicker förskaffa sig hjälp i sin betryckta ekonomiska ställning, samt bära förnyadt vittne om hans lifliga fantasi äfven rörande honom själf. Så t. ex. uppgifver han äfven här sin ålder oriktigt, för att ej nämna den osannfärdiga uppgiften om, att en del af hans arbeten voro öfversatta på trenne språk.

En egendomlig tillfällighet gör, att Lidner nedskrifver orden "et ord till Regenten och jag har Kongl. Secreterare fullmagt" d. 8 aug. 1792, samma dag som en sådan fullmakt för honom utfärdades. I "Conseil Protocoll för Inrikes Civile Ärenden 1792 d. 8 aug." lyder nämligen § 7: "Upsättes fullmagt för Secreteraren Bengt Lidner på Kongl. Secreterare namn, heder och värdighet." I Registraturet för s. d. finnes:

»Öppet Bref för Bengt Lidner på Kongl. Secreterare namn och värdighet.

Wi Gustaf Adolf etc. Göre vetterligt att som Wi med nådigt nöje inhämtat, huru Wår troundersåte, Secreteraren Oss älskelige Bengt Lidner giort sig till Wår nådiga åtanka värdig och förtjent: Och Wi fördenskull warit benägne att deraf lemna honom något vedermåle; Altså wele Wi härmed och i kraft af detta Wårt öppna Bref nådeligen hafva tillagt honom

Bengt Lidner Kongl. Secreterare namn heder och värdighet. Till yttermera visso etc.

Under min etc.

Carl.»

(Orig. i Riksarkivet.)

Det i brefvet af d. 10 sept. omnämnda "svaga försöket," som skulle uppläsas för Hertigen-Regenten är tydligen den i sept. skrifna dikten "Gustaf III förlåter och dör".

Högvälborne Herr Baron och President.

Min Skydds Ängel har sagt mig, det Herr Baron och Presidenten skal göra min lycka. Snillets Gud vil det; och dess Gunstling kan ej vägra.

Hur gjerna, med hvad känslor, for jag ej til Drottningholm, för att hafva den äran, at ödmjukast upvagta Herr Baron och Presidenten — Törhända Hertigen äfven unnade mig en nådig blick — — — men — Slotts Cancellie Betjenter göra alltid connaisance med rimmare. De ulfvarne tycka mer om kläder, än vers, (jag hade min skriflåda rågad) derföre togo de det förra.

Mine Arbeten, som nu ånyo tilökte utgifvas i trenne Tomer helgas Konungen, Hertigen och Herr Baron. En del af dem är öfversatt på trenne språk — och har det behagat mine ovänner, at genom Mantals skrivare förklara mig för en lösdrivare — Skam för Nation! En Engelsk man, som i London sett min opera *Medea* upföras, fick höra alt detta — Han visade mig många välgjerningar, och svor, at det ej kunde hänt i England. — Jag råkade honom händelsevis på Engelske källarn. —

Men jag radoterar, fast blott 33 år. — Sedan Herr Baron och Presidenten gifvit mig et så nådigt svar; så har jag fått hopp och djerfhet. — Et ord til Regenten och jag har kongl. Secreterare fullmägt och om möjligt vor tilökt den pension, som genom Excellencen Gref Gyllenstolpes ädelmod vår Monark mig för et par månader sedan [mig] tillagt 100 Rdr.

Jag är gift med en fröken Hastfer, hon har skänkt mig en ny Herdinna i Norden. Alt detta bör beveka Herr Baron och Presidenten til medlidande — Jag frågade vist icke efter caracther, om icke det vore för min dumma Götheborgska slägt skull, af hvilken jag kan vinna.

Tillåt mig, Herr Baron och President, nyttja Skriftens språk: *Saligare är gifva, än taga*, och då Herr Baron och Presidenten gör min lycka; gör

jag äfven Herr Barons — ty hvilken är större, än den, at kunna säga till sig sjelf: Du har gjort godt.

Med djupaste vördnad framhårdar
Högvälborne Herr Barons och Presidentens
Allerödmjukaste Tjenare

Bengt Lidner.

St. d. 8 aug. 1792.

Stockholm den 10 september 1792.

Ja! Min Nådige Herre, det är följden, at ur stoftet dra up poeter: generande på genenerande, rim på rim och skammen til tack, svarar Herr Baron och Presidenten — Nej! nej! har jag vers i mit hufvud, har jag hierta i mit bröst; och sedan min dotter lärt sig nämna Gud; skal hon lära framstapla: *Herr Baron Reuterholm, min faders välgjörare*. Hur mycket är jag ej Herr Baron och Presidenten skyldig.

Törhända följande svaga försök torde en gång för Hans kongl. Höghet Regenten blifva upläst. — At åtminstone visa viljan af en underdånig tacksamhet, är at sjunga Hans odödelige Broders storverk.

Hvilken afgrund — — vara sjuk, då af begär jag brinner, at munteligen ha den äran säga Herr Baron och Presidenten, det minnet af Dess välgjeringar skal i en annan verld följa mig.

Genom sjukdom och bedragande Boktryckare, är jag innom trenne vecor husvil. Min hälsa tiltager, och mina financer sjukna — Mone jag ej duger til något? Om icke til annat, at lik en viss kongl. Secreterare sitta i Tull Direction, njuta lön — och tiga.

Hvilket långt bref, som uptagit Herr Barons och Presidentens för fäderneslandet så dyrbara tid, men unna mig än et ögnablick för, at få säga med hvad djup vördnad och de ömmaste känslor, jag har den äran framhärda

Högvälborne Herr Barons och Presidentens
Allerödmjukaste Tjenare

Bengt Lidner.

Nu, på en Bot och Bättrings dag
O, min Mesenas! jag Dig hälsar.
Jag lefver efter Fastans lag
Och mig Acrell från döden frälsar.

Min lefnad, tre och tretti år
För detta klot mig afsky gifvit,
Men nu jag rang och pengar får;
Och börjar åter älska lifvet!

Dock nej! . . . hur jag förnedrar mig!
Jag lefva vil, at få ärfara
Den frögd, at Sverje nyttig vara —
Och det är tacksamhet mot Dig.

Allerödmjukast
Lidner.

Stockholm d. 13 oktober 1792.